Poliisitarkastaja
Heikki Kallio

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta
liv@eduskunta.fi

VIITE: Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunnan 28.09.2021 lähettämä lausuntopyyntö.

Poliisihallituksen asiantuntijalausunto liikenne- ja viestintävaliokunnalle hallituksen esityksestä HE 138/2021 vp laeiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain sekä ratalain 24 §:n muuttamisesta

1 Hallituksen esitys

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on pyytänyt Poliisihallitukselta asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain sekä ratalain 24 §:n muuttamisesta (HE 138/2021 vp). Tieturvallisuusdirektiivin voimaansaattamiseksi ehdotetaan muutettavaksi maantielain 3 a ja 7 luvun säännöksiä. Tieturvallisuusdirektiivin muutokset koskevat erityisesti sen soveltamisalaa ja turvallisuuden hallintamenettelyiden seurantaa. Lisäksi direktiivin nojalla tehtävä tieosuuksien luokittelu korvataan uudella koko verkon laajuisella tieturvallisuusarvioinnilla.

Uusina asioina mukaan tulevat lisäksi vaatimukset suojattomien tienkäyttäjien huomioon ottamisesta turvallisuuden hallintamenettelyissä sekä tiemerkintöjen ja liikennemerkkien luotettavasta tunnistamisesta. Tiehankkeiden turvallisuusauditointeihin ja tieturvallisuusarvioijia koskeviin pätevyys- ja koulutusvaatimuksiin ei ehdoteta muita muutoksia kuin se, että suojattomat tienkäyttäjät huomioidaan jatkossa auditoinneissa ja tieturvallisuusarvioijan koulutuksen sisällössä.

2 Poliisihallituksen asiantuntijan lausunto

2.1 Keskeiset huomiot

Esityksen tavoitteiden kannalta on erinomaista, että uudessa tieturvallisuusdirektiivissä soveltamisala on ulotettu koskemaan TEN-T-verkon maanteiden lisäksi kaikkia moottoriteitä ja pääteitä. Direktiivin toimenpiteiden kohdistaminen pääväylille parantaisi varmasti myös liikenneturvallisuutta. Laajennus helpottaa varmasti osaltaan saavuttamaan EU-tavoitteen liikennekuolemien määrän puolittamisessa vuoteen 2030 mennessä sekä pitkän aikavälin tavoitteen, jonka mukaan liikennekuolemista päästäisiin kokonaan eroon vuoteen 2050 mennessä.

Direktiivin uudistamisella on painotettu merkittävästi suojattomien tienkäyttäjien turvallisuuden parantamista. Suojattomien tienkäyttäjien suojelu ja suojattomien tienkäyttäjien määritelmän tuominen laintasolle on todella hyvä ja

tärkeä asia. Suojattomat tienkäyttäjät ovat haavoittuvaisin tienkäyttäjäryhmämme ja siksi onkin ensiarvoisen tärkeää, että direktiivin muuttamisen yhteydessä on keskitytty suojattomien tienkäyttäjien turvallisuuden parantamiseen. Suojattomien tienkäyttäjien osuus tieliikenteen kuolonuhreista on tänä vuonna ollut 34,8 prosenttia ja vakavasti loukkaantuneista 58,7 prosenttia (vuonna 2019).

Jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden onnettomuudet ovat pääväyläverkolla onneksi melko harvinaisia, tästä huolimatta väylien rakenteella ja tyypillä on kuitenkin suuri merkitys turvallisuuden kannalta. Suojattomien tienkäyttäjien pakollinen huomiointi omana ryhmänään suunnitteluohjeissa, suunnitelmissa sekä eri tason tarkastuksissa ja rakennusvaiheen liikenteenohjaussuunnitelmissa tulee varmasti parantamaan osaltaan näiden tienkäyttäjien liikenneturvallisuutta.